

ČÁST TŘETÍ
PROJEKTOVÁNÍ, PROVÁDĚNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ
GEOLOGICKÝCH PRACÍ

§ 5

Zrušen

§ 6

Projektování geologických prací

(1) Geologické práce se provádějí podle schváleného projektu geologických prací, který vyjadřuje zejména sledovaný cíl geologických prací a určuje metodický a technický postup jejich odborného, racionálního a bezpečného provádění; součástí projektu je rozpočet geologických prací.

(2) Při projektování geologických prací se vychází ze zhodnocení výsledků a poznatků získaných dřívějšími geologickými pracemi. Přitom se zjišťuje, zda se geologické práce nedotýkají zájmů chráněných zvláštními předpisy (§ 22).

(3) Projekt geologických prací a jeho změny obsahující strojní vrtné práce hlubší než 30 m nebo strojní vrtné práce, jejichž celková délka přesahuje 100 m, je organizace povinna zaslat krajskému úřadu, v jehož správním obvodu mají být práce spojené se zásahem do pozemku prováděny, a to nejméně 30 dní před zahájením prací spojených se zásahem do pozemku. Krajský úřad se k projektu do 30 dnů vyjádří z hlediska zájmů chráněných zvláštními právními předpisy.^{2a)} V odůvodněných případech může zadavateli uložit opatření expertního posouzení Českou geologickou službou, biologického hodnocení nebo jiného odborného posouzení nebo podkladu. V takovém případě se zahájení těchto prací na přiměřenou dobu odloží.

(4) Postup při projektování geologických prací, při zajištění střetů zájmů chráněných zvláštními předpisy a při schvalování projektu geologických prací a jeho změn podrobněji upraví obecně závazný právní předpis, který též stanoví náležitosti projektu geologických prací a kdy je možno zahájit provádění geologických prací výjimečně před schválením projektu.

Související ustanovení:

§ 3, § 17, § 19, § 20 odst. 1 písm. g), § 22, § 25, § 25a, § 26 odst. 1

Související právní předpisy:

Čl. 79 odst. 3 Ústavy ČR

§ 154 až 158 správního řádu

§ 45i odst. 3 a § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny

§ 29 zákona o krajích

Stavební zákon

Horní zákon

Vodní zákon

Lesní zákon

Lázeňský zákon

Energetický zákon

Zákon o státní památkové péči

Zákon o dráhách

Zákon o vodovodech a kanalizacích

Zákon o elektronických komunikacích

§ 4 až 5 vyhlášky č. 369/2004 Sb.

§ 18 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Vyhláška č. 454/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny

Komentář:**K odst. 1**

Z tohoto ustanovení zákona vyplývá, že veškeré geologické práce nelze provádět bez jejich schváleného projektu. To se týká jakýchkoliv geologických prací, tj. i těch, které nejsou spojeny se zásahem do pozemku.

Projekt geologických prací není schvalován orgánem veřejné správy ve správním řízení, schvaluje jej pouze objednavatel geologických prací, tj. fyzická nebo právnická osoba, která objednává řešení geologického úkolu od organizace [§ 2 písm. a) vyhlášky č. 369/2004 Sb.]. Zákon o geologických pracích ani jeho prováděcí vyhláška č. 369/2004 Sb. neupravují bližší podrobnosti a postup při schvalování projektu geologických prací jejich objednavatelem.

Zákon o geologických pracích vymezuje základní účel zpracování projektu geologických prací, tj. vyjádřit geologickými pracemi sledovaný cíl a určit metodický a technický postup jejich odborného, racionálního a bezpečného provádění. Z daného ustanovení výslovně vyplývá, že součástí projektu je rozpočet geologických prací. Další náležitosti projektu geologických prací

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích

stanoví § 5 vyhlášky č. 369/2004 Sb. a bližší podmínky postupu při projektování geologických prací vymezuje § 4 vyhlášky č. 369/2004 Sb.

U geologických prací malého rozsahu (§ 4 odst. 11 vyhlášky č. 369/2004 Sb.) se za projekt geologických prací považuje evidenční list geologického úkolu zpracovaný podle vyhlášky č. 282/2001 Sb.

K odst. 2

Dané ustanovení zákona vymezuje dvě podstatné náležitosti projektu geologických prací, kterými jsou řešerše výsledků dřívějších geologických prací a vymezení střetů zájmů projektovaných geologických prací s jinými činnostmi prováděnými v dané lokalitě.

Při projektování geologických prací se vychází ze zhodnocení výsledků a poznatků získaných v rámci dřívějších geologických prací. Tyto výsledky se posuzují především z hlediska jejich využitelnosti pro řešení geologického úkolu. Závěry ze zhodnocení výsledků a poznatků získaných dřívějšími geologickými pracemi z hlediska jejich využitelnosti pro řešení geologického úkolu jsou uvedeny mezi náležitostmi projektu geologických prací v § 5 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 369/2004 Sb.

Při projektování geologických prací se zjišťuje, zda se geologické práce nedotýkají zájmů chráněných zvláštními předpisy (tzv. řešení střetů zájmů). Projekt technických geologických prací obsahuje mimo jiné návrh opatření k řešení střetů zájmů chráněných zvláštními právními předpisy a k předcházení vzniku škod při provádění geologických prací [§ 5 odst. 2 písm. f) vyhlášky č. 369/2004 Sb.]. Mezi tyto zvláštní právní předpisy, které chrání zájmy, s nimiž se může provádění geologických prací dostat do střetu, patří zejména právní předpisy na úseku ochrany životního prostředí (např. zákon o ochraně přírody a krajiny, lesní zákon, zákon o ochraně zemědělského půdního fondu, vodní zákon, lázeňský zákon, zákon o státní památkové péči), právní předpisy na úseku ochrany a využívání nerostného bohatství (např. horní zákon, zákon o hornické činnosti, zákon o těžebních odpadech), právní předpisy vydané na ochranu liniových staveb nebo zařízení (např. drážní zákon, zákon o pozemních komunikacích, energetický zákon, zákon o elektronických komunikacích, zákon o vodovodech a kanalizacích) nebo právní předpisy vydané na ochranu dalších zájmů (např. atomový zákon, zákon o civilním letectví, zákon o zajišťování obrany, zákon o státních hranicích, zákon o pohřebnictví, zákon o zeměměřičtví).

V rámci projektování geologických prací není nutné případné střety zájmů vyřešit. Řešení střetů zájmů spadá již do fáze provádění geologických prací. Nicméně identifikace střetů zájmů již ve fázi projektování geologických prací je nezbytná pro zpracování reálně proveditelného projektu geologických prací a také stanovení reálného harmonogramu geologických prací, protože některé střety zájmů se řeší ve správním řízení.

K odst. 3

Zákon o geologických pracích stanoví organizaci povinnost zaslat projekt geologických prací a jeho změny obsahující strojní vrtné práce hlubší než 30 m nebo strojní vrtné práce, jejichž celková délka přesahuje 100 m, krajskému úřadu, v jehož správním obvodu mají být práce spojené se zásahem do pozemku prováděny. Lhůta pro zaslání projektu krajskému úřadu činí nejméně 30 dní před zahájením prací spojených se zásahem do pozemku. Povinnost zaslat projekt krajskému úřadu je stanovena organizaci (§ 3 odst. 1 zákona o geologických pracích) a nikoliv investorovi. Investor tedy nemá povinnost zasílat projekt geologických prací na krajský úřad, pokud ovšem není současně organizací.

Povinnost zaslat projekt geologických prací v zákonem stanovených případech příslušnému krajskému úřadu k posouzení představuje pojistku pro realizaci vrtných prací značného rozsahu. Posouzení toho, zda se jedná o potenciálně rizikovou situaci, není pouze na organizaci, ale stejnou možnost mají i krajské úřady. Předaný projekt umožňuje krajskému úřadu posoudit projektovaný rozsah geologických prací a způsob zásahu do pozemku, případná neúměrná rizika spojená s realizací geologických prací, kontrolovat řešení střetů zájmů chráněných zvláštními předpisy a způsob uvedení pozemku do původního stavu.

Pro případ, že by si krajský úřad nebyl dostatečně jistý, že projektem uváděná opatření zajišťující ochranu zákonem chráněných zájmů jsou dostatečná, je oprávněn si vyžádat zpracování dalších odborných posouzení. Krajský úřad, který je podle § 50 odst. 3 správního řádu povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, může v odůvodněných případech usnesením zadavateli uložit opatření expertního posouzení Českou geologickou službou (§ 17 zákona o geologických pracích), biologického hodnocení (§ 67 zákona o ochraně přírody a krajiny) nebo jiného odborného posouzení nebo podkladu. Krajský úřad rovněž může podle § 56 správního řádu ustanovit usnesením znalce, který by zpracoval znalecký posudek.

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích

Biologické hodnocení spočívá v provedení přírodovědného průzkumu dotčených pozemků a písemném hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na rostliny a živočichy. Biologické hodnocení mohou provádět pouze fyzické osoby, které jsou držiteli zvláštní autorizace, kterou uděluje a odnímá Ministerstvo životního prostředí podle § 45i odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Bližší podrobnosti k udělování této autorizace stanoví vyhláška č. 454/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

Biologické hodnocení je zpráva obsahující zjištění, popis a vyhodnocení současného stavu krajiny a předpokládaných přímých i nepřímých vlivů investorem zamýšleného užívání krajiny z hlediska vlivu na rostliny a živočichy. Biologické hodnocení se zabývá celým průběhem zamýšleného zásahu, zejména prováděním, užíváním (výstavbou) a odstraněním stavby, včetně zneškodňování případných odpadů. Biologické hodnocení obsahuje zejména popis a vyhodnocení biologických prvků krajiny (se zvláštním zřetelem na zvláště chráněné části přírody) a charakteristiku zamýšleného zásahu, obsahující především základní administrativní údaje, technicko-ekonomické údaje, předpokládané přímé vlivy na rostliny a živočichy, předpokládané nepřímé vlivy na rostliny a živočichy včetně možných rizik, popis opatření navržených k prevenci, omezení, vyloučení, případně kompenzaci negativních účinků, návrh monitoringu negativních vlivů a shrnutí a závěry. Obsahem biologického hodnocení je i srovnání možných variant zamýšleného zásahu s návrhem optimální varianty (§ 18 odst. 1 až 4 vyhlášky č. 395/1992 Sb.).

Vyplyne-li z výsledku biologického hodnocení potřeba zajištění přiměřených náhradních opatření k ochraně přírody (např. vybudování technických zábran, přemístění živočichů a rostlin), je organizace povinna tato opatření realizovat na svůj náklad. O rozsahu a nezbytnosti těchto opatření rozhoduje krajský úřad (srov. § 67 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny).

Krajský úřad se má k projektu geologických prací do 30 dnů vyjádřit z hlediska zájmů chráněných zvláštními předpisy. Zda při vydání tohoto vyjádření bude vycházet z výše uvedených odborných podkladů či nikoli je na jeho správním uvážení; každopádně je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Zákon o geologických pracích neumožňuje krajskému úřadu stanovit organizaci na základě biologického či jiného hodnocení podmínky pro provádění geologických prací. Případné problémy zjištěné odbornými posudky by měl krajský úřad řešit v rámci vlastní působnosti nebo může dát podnět věcně a místně příslušným orgánům veřejné správy

(např. orgánům ochrany přírody a krajiny, vodoprávním úřadům, orgánům ochrany zemědělského půdního fondu nebo orgánům státní správy lesů).

Postup při vydávání vyjádření krajským úřadem není vyňat z působnosti správního řádu (§ 25 zákona o geologických pracích). Na vydávání vyjádření krajskými úřady se vztahuje část čtvrtá správního řádu. Při vydávání vyjádření je krajský úřad povinen dodržovat základní zásady činnosti správních orgánů podle částí první (§ 2 až 8 správního řádu) a postupuje obdobně podle vybraných ustanovení části druhé a třetí správního řádu (§ 154 správního řádu). Jestliže vyjádření trpí vadami, které lze opravit, aniž tím bude způsobena újma některé z dotčených osob, krajský úřad je opraví usnesením, které se pouze poznamená do spisu (§ 156 odst. 1 správního řádu). Vyjádření, které je v rozporu s právními předpisy a jehož vady nelze opravit usnesením, krajský úřad zruší usnesením s účinky ode dne, kdy bylo zrušované vyjádření vydáno; takové zrušovací usnesení může krajský úřad vydat po dobu, po kterou trvají účinky vyjádření (§ 156 odst. 2 správního řádu).

K odst. 4

Zákon o geologických pracích obsahuje zákonné zmocnění pro vydání prováděcí vyhlášky, která upraví bližší podmínky projektování geologických prací. Na základě tohoto ustanovení byla přijata vyhláška č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek.

§ 7

Evidence geologických prací

(1) K zajištění přehledu o geologických pracích a organizacích, které je provádějí, se geologické práce před jejich realizací evidují. Podklady k evidenci zpracovává organizace provádějící geologické práce. Ta je povinna tyto podklady do 30 dnů před zahájením těchto prací odevzdat České geologické službě, která projekt zaeviduje a vydá o tom organizaci potvrzení.

(2) Evidenci nepodléhají geologické práce prováděné organizacemi při těžebním průzkumu.

(3) Jestliže se evidované geologické práce neuskuteční nebo se jejich zaměření, popřípadě rozsah podstatným způsobem v průběhu provádění prací změní, je organizace, která podala žádost o jejich evidenci, povinna oznámit tuto skutečnost České geologické službě do třiceti dnů od rozhodnutí o změně prací nebo o jejich neuskutečnění.

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích

(4) Rozsah evidovaných údajů a postup evidence geologických prací stanoví ministerstvo vyhláškou.

Související ustanovení:

§ 2 odst. 4 písm. c), § 3, § 6, § 17, § 19, § 20 odst. 1 písm. b), § 25, § 26 odst. 1

Související právní předpisy:

Čl. 79 odst. 3 Ústavy ČR

§ 154 až 158 správního řádu

Vyhláška č. 282/2001 Sb.

Komentář:

K odst. 1

Geologické práce se před jejich prováděním evidují u České geologické služby, která je pověřena výkonem státní geologické služby (§ 17 zákona o geologických pracích). Účelem evidence geologických prací je zajistit přehled o geologických pracích a organizacích, které je provádějí. Institut evidence nahradil institut registrace, jehož účelem podle dřívější právní úpravy bylo zabránit duplicitě geologických prací, protože téměř všechny geologické práce byly dříve realizovány z prostředků státního rozpočtu nebo státních podniků. Evidence geologických prací představuje nezbytný nástroj Ministerstva životního prostředí pro kontrolu dodržování jednotlivých ustanovení zákona o geologických pracích.

Podklady k evidenci zpracovává organizace provádějící geologické práce, a to podle projektu geologických prací na tiskopise evidenčního listu uvedeného v příloze k vyhlášce č. 282/2001 Sb., o evidenci geologických prací. Evidenční list předkládá organizace ve dvojím vyhotovení a s jednou mapovou přílohou (§ 3 odst. 4 a 6 vyhlášky č. 281/2001 Sb.). Návod k vyplnění evidenčního listu geologických prací je k dispozici na webových stránkách České geologické služby.⁵¹ Organizace je povinna tyto podklady do 30 dnů před zahájením geologických prací odevzdat České geologické službě, která projekt geologických prací zaeviduje a vydá o tom organizaci potvrzení. S ohledem na zákonem použitou dikci „do 30 dnů“ lze dovodit, že lhůta stanovená organizacím k odevzdání podkladů k evidenci představuje časový interval před zahájením geologických prací. Za splnění evidenční povinnosti tak lze považovat odevzdání úplných podkladů České geologické službě

51 <http://www.geology.cz/extranet/sgs/evidence-geologickyh-praci>.

v průběhu této lhůty s tím, že posledním dnem pro splnění evidenční povinnosti je den zahájení geologických prací.

Jestliže údaje v odevzdaných podkladech nejsou úplné, vyžádá si Česká geologická služba jejich doplnění. Do doby doplnění nebudou geologické práce zaevidovány. Česká geologická služba zaeviduje geologické práce v den podání úplných podkladů a vydá o tom organizaci potvrzení. Vyhláška č. 282/2001 Sb. přitom v § 3 odst. 8 upřesnila lhůtu, kdy Česká geologická služba dané potvrzení organizaci vydá. Tato lhůta činí 14 dnů. Na vydávání potvrzení se vztahuje část čtvrtá správního řádu (§ 154 až 158). Číslo, pod kterým Česká geologická služba práce zaeviduje, organizace provádějící geologické práce uvádí na titulním listu závěrečné zprávy (odevzdávané geologické dokumentace).

K odst. 2

Dané ustanovení upravuje jedinou výjimku z povinnosti evidovat geologické práce. Evidenční povinnosti nepodléhají geologické práce prováděné organizací při těžebním průzkumu [§ 2 odst. 4 písm. c) zákona o geologických pracích], který se provádí ve stanoveném dobývacím prostoru v rozsahu a podrobnostech potřebných pro účelné vydobytí ložiska.

K odst. 3

Zákon o geologických pracích počítá též se situací, kdy by se evidované geologické práce neuskutečnily nebo se jejich zaměření, popřípadě rozsah, podstatným způsobem v průběhu provádění prací změnil. V tomto případě stanoví zákon o geologických pracích organizaci, která podala žádost o jejich evidenci, povinnost oznámit tuto skutečnost České geologické službě do třiceti dnů od rozhodnutí o změně prací nebo o jejich neuskutečnění.

Vyhláška č. 282/2001 Sb. upřesňuje v § 4 odst. 1 případy vedoucí ke změně evidence (podstatné rozšíření nebo přemístění území geologického úkolu, změna cíle geologického úkolu nebo druhu a etapy geologických prací, neskončení geologických prací do jednoho roku po uplynutí plánovaného termínu jejich ukončení uvedeného v evidenčním listě, zrušení geologického úkolu, změna identifikačních údajů u organizace). Česká geologická služba vyznačí oznámené změny v evidenci a vydá o tom organizaci potvrzení (§ 4 odst. 2 vyhlášky č. 282/2001 Sb.). Jestliže se evidované geologické práce neuskuteční, oznámí organizace tuto skutečnost České geologické službě do třiceti dnů od rozhodnutí o jejich neuskutečnění.

K odst. 4

Jedná se o zákonné zmocnění k vydání vyhlášky, která stanoví rozsah evidovaných údajů a postup evidence geologických prací. Na základě tohoto zákonného zmocnění byla Ministerstvem životního prostředí vydána vyhláška č. 282/2001 Sb., o evidenci geologických prací.

Vyhláškou č. 368/2004 Sb., o geologické dokumentaci, došlo s účinností ke dni 1. září 2004 ke změně vyhlášky o evidenci geologických prací spočívající ve vypuštění její části druhé (změna vyhlášky č. 8/1989 Sb., o registraci geologických prací, o odevzdávání a zpřístupňování jejich výsledků, o zjišťování starých důlních děl a vedení jejich registru).

§ 8

Zrušen

§ 9

Provádění geologických prací

(1) Organizace je povinna provádět geologické práce odborně, racionálně a bezpečně v souladu s projektem geologických prací.

(2) Organizace je povinna geologické práce během jejich provádění řádně a včas dokumentovat a vést, doplňovat a uchovávat o tom písemné, grafické a hmotné doklady (dále jen „geologická dokumentace“). Přitom dbá, aby byly s postupem geologických prací určeny a zaznamenány všechny geologické skutečnosti a podle nich se usměrňovalo další provádění geologických prací.

(3) Provádění geologických prací, náležitosti a obsah geologické dokumentace podrobněji upraví obecně závazný právní předpis, který též stanoví dobu, po kterou je třeba geologickou dokumentaci uchovávat.

Související ustanovení zákona:

§ 3, § 4 až 4g, § 6, § 10, § 12, § 14, § 16, § 19, § 20 odst. 1 písm. c), § 22, § 26

Související právní předpisy:

čl. 79 odst. 3 Ústavy ČR

§ 11 horního zákona

§ 5 až 6, § 9, § 14 zákona o hornické činnosti

Zákoník práce

§ 6 až 14 vyhlášky č. 368/2004 Sb.

§ 3, § 5 až 9, § 13 vyhlášky č. 369/2004 Sb.

§ 50 až 56 vyhlášky č. 26/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při činnosti prováděné hornickým způsobem
Vyhláška č. 22/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při dobývání nevyhrazených nerostů v podzemí

Komentář:

K odst. 1

Zákon o geologických pracích stanoví obecnou základní povinnost organizace provádět geologické práce odborně, racionálně a bezpečně v souladu s projektem geologických prací. Odborné provádění geologických prací je zajištěno prostřednictvím odborného řešitele geologických prací, který geologické práce v organizaci řídí a odpovídá za ně (§ 3 odst. 1 zákona o geologických pracích).

Pro provádění ložiskových geologických prací vyplývají další povinnosti z § 11 horního zákona, popř. z § 5 a 6 zákona o hornické činnosti. Při vyhledávání a průzkumu výhradních ložisek jsou organizace povinny z hlediska ochrany a racionálního využití nerostného bohatství ověřovat výhradní ložisko tak, aby se zjistily a vyhodnotily všechny využitelné nerosty ložiska a jejich užitkové složky, ověřovat vývoj a úložní poměry výhradního ložiska tak, aby se výstavba dolů a lomů, otvírka, příprava a dobývání výhradního ložiska mohly projektovat a uskutečňovat podle zásad báňské technologie a aby se zabezpečilo racionální využití zásob výhradního ložiska, používat takové metody a postupy, aby nedošlo ke znemožnění nebo ztížení využití výhradního ložiska nebo jeho části a k neodůvodněným ztrátám zásob výhradního ložiska, zjistit skutečnosti potřebné k posouzení možných vlivů využívání výhradního ložiska na jiná ložiska, vody a jiné přírodní zdroje, na životní prostředí a na další zákonem chráněné obecné zájmy, a při přerušení vyhledávání nebo průzkumu provést opatření, aby se nezmařila důlní díla a neztížilo provádění dalšího průzkumu a využití výhradního ložiska (§ 11 odst. 2 horního zákona). Organizace je dále oprávněna nakládat s nerosty získanými při vyhledávání a průzkumu výhradních ložisek v rozsahu a za podmínek stanovených v rozhodnutí o stanovení průzkumného území (§ 11 odst. 3 horního zákona). Kontrolu povinností týkajících se provádění geologických prací stanovených zákonem o geologických pracích provádí Ministerstvo životního prostředí, kontrolu povinností stanovených horním zákonem a zákonem o hornické činnosti provádějí orgány státní báňské správy.

Pravidla bezpečné realizace geologických prací vychází především ze

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích

zákoníku práce. Pokud však některé geologické práce jsou současně hornickou činností nebo činností prováděnou hornickým způsobem (ložiskový průzkum, důlní díla, vrty nad 30 m), potom se provádění geologických prací z hlediska jejich bezpečnosti řídí zákonem o hornické činnosti (§ 5 až 6) a vyhláškami Českého báňského úřadu vydanými k jeho provedení. Jedná se zejména o vyhlášku č. 26/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při činnosti prováděné hornickým způsobem, a vyhlášku č. 22/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při dobývání nevyhrazených nerostů v podzemí.

Pokud jsou ložiskové geologické práce prováděny na povrchu, platí pro jejich provádění právní úprava obsažená ve vyhlášce č. 26/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při činnosti prováděné hornickým způsobem (zejména v § 50 až 56). Před zahájením vyhledávacích a průzkumných prací musí být povrchová a podpovrchová zařízení, jakož i podzemní prostory a rozvody, vyznačeny v projektu geologických prací nebo v technologickém postupu a mapové dokumentaci. Pro práce vykonávané na území, ve kterém se nachází povrchová a podpovrchová zařízení, jakož i podzemní prostory a rozvody, musí být v technologickém postupu určena potřebná opatření. V prostorech, kde lze předpokládat stará nebo opuštěná podzemní důlní díla či jiné podzemní prostory, je organizace povinna pokud možno ověřit jejich případnou existenci. Průzkumné práce nad známými nebo předpokládanými starými nebo opuštěnými podzemními důlními díly a jinými podzemními prostory jsou dovoleny jen po určení potřebných bezpečnostních opatření.

Pro hloubení rýh, výkopů a odkopů („průzkumných děl“) musí být vypracován tzv. technologický postup, který může být nahrazen projektem geologických technických prací podle § 5 odst. 2 vyhlášky č. 369/2004 Sb. Technologický postup musí podle § 51 odst. 2 vyhlášky č. 26/1989 Sb. určit rozměry průzkumných děl, způsob zajištění průzkumného díla proti pádu zeminy, případně horniny, a zavalení, způsob ochrany proti vodě, způsob ukládání hmot, předmětů a zeminy na okraji průzkumného díla, opatření proti pádu osob, předmětů, hmot a zařízení do průzkumného díla, způsob očišťování boků průzkumných děl, způsob sestupu a výstupu pracovníků, způsob těžení zeminy, případně horniny, způsob likvidace průzkumných děl, případná další opatření, která vyžadují podmínky pracoviště.

Vyhláška č. 26/1989 Sb. dále v § 53 upravuje zajištění průzkumných děl.

Rýhy, do nichž vstupují pracovníci, musí být široké nejméně 0,8 m. Způsob zajištění průzkumných děl proti zavalení musí být určen s ohledem na povahu zemin, případně hornin, hloubku, povětrnostní poměry a na dobu, po kterou mají být otevřeny. Boky průzkumných děl musí být zajištěny proti zavalení při hloubce větší než 1,5 m. V zastavěném území musí být boky zajištěny proti zavalení již při hloubce větší než 1,3 m a v nesoudržných zeminách nebo tam, kde je nutno počítat s opakovanými silnými otřesy, již při hloubce větší než 0,7 m. Při použití strojů a trvalém zabrání vstupu pracovníků do prostoru ohroženého pádem zeminy lze překročit hodnoty stanovené pro zajištění boků podle odstavce 3; hloubka však musí odpovídat parametrům stroje a stroj musí být podle potřeby zajištěn. Podkopávání boků průzkumných děl je zakázáno. Předměty, hmoty a zařízení musí být umístovány v bezpečné vzdálenosti od okraje průzkumného díla, aby do něj nemohly spadnout.

V § 54 vyhláška č. 26/1989 Sb. upravuje opatření proti pádu osob do průzkumného díla. Kde hrozí nebezpečí pádu osob do průzkumného díla, musí být zřízena souvislá pevná zábrana vysoká 1,1 m nebo nápadná překážka vysoká nejméně 0,6 m ve vzdálenosti větší než 1,5 m od jeho okraje. Do rýhy hlubší než 1,5 m musí být postaveny žebříky k bezpečnému sestupu a výstupu, pokud nejsou vybudovány schůdné stupně na některém konci rýhy. Vzájemná vzdálenost mezi pracovníky v průzkumném díle musí být taková, aby se při práci vzájemně neohrožovali.

Po ukončení průzkumných prací musí být průzkumná díla zasypána, pokud se nepočítá s jejich jiným využitím. Musí být zasypána v celé hloubce a s ohledem na sesednutí zásypu (§ 55 vyhlášky č. 26/1989 Sb.). Denně je nutno bezpečným způsobem očišťovat boky pracoviště a kontrolovat výztuž. Při oblevách a deštivém počasí je nutno prohlížet a čistit boky častěji a zvláště pečlivě. Čištění se provádí shora dolů nebo ze strany tyčemi. Při čištění se nesmí nikdo zdržovat v ohroženém prostoru. U rýh a odkopů je nutno denně pozorovat přilehlý terén, zda nepoklesává nebo se v něm netvoří trhliny. V takovém případě jsou pracovníci povinni ihned opustit ohrožené průzkumné dílo a přikročit k jeho zajištění (§ 56 vyhlášky č. 26/1989 Sb.).

Pokud jsou ložiskové geologické práce prováděny podzemními důlními díly, platí pro tyto práce vyhláška č. 22/1989 Sb., která mimo jiné upravuje ověřování hydrogeologických a plynových poměrů (§ 196) nebo sledování hydrogeologických a plynových poměrů (§ 212). K zajištění bezpečnosti práce a provozu před průvaly vod musí být před zahájením vedení důlních

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích

děl příslušná část území v potřebném rozsahu prozkoumána. Průzkumnými pracemi musí být ověřeny hydrogeologické a plynové poměry. Při zjištění zvodněných nebo plynonosných horizontů musí být co nejúplněji ověřeny jejich fyzikálně-mechanické a hydraulické parametry a sledován chemismus vod a plynů v rozsahu potřebném pro navržení vhodných bezpečnostních opatření a určení účinného způsobu jejich včasného odvodnění, případně odplynění. Výsledky průzkumných prací musí poskytovat potřebné údaje pro zařazení dolu podle § 195 odst. 1 vyhlášky č. 22/1989 Sb. U vrtů delších než 150 metrů vrtaných pro ověření zvodněných nebo plynonosných horizontů musí být změřena jejich odchylka od projektované osy. Průzkumné práce musí být dokumentovány a vyhodnocovány z hlediska získání co nejúplnějších údajů o hydrogeologických a plynových poměrech. Podrobně musí být dokumentován i způsob likvidace průzkumných důlních děl a vrtů.

Organizace je dále podle § 212 vyhlášky č. 22/1989 Sb. povinna sledovat, dokumentovat a vyhodnocovat hydrogeologické a plynové poměry ložiska. Organizace je také povinna zjistit a sledovat hydrogeologické a plynové poměry podél hranic dobývacího prostoru a do map zakreslit zejména zatopená povrchová a podzemní důlní díla sousedních dolů včetně vrtů a tektonických poruch, jestliže by mohly ohrozit bezpečnost práce a provozu. Zjištěné skutečnosti, které by mohly ohrozit bezpečnost práce nebo provozu sousedního dolu, je organizace povinna bezodkladně ohlásit odpovědnému pracovníkovi sousedního dolu.

K odst. 2

K nejvýznamnějším povinnostem organizace při provádění geologických prací patří povinnost řádně a včas geologické práce dokumentovat a vést, doplňovat a uchovávat o tom geologickou dokumentaci. Účelem pořizování geologické dokumentace je zachytit a lokalizovat doklady a poznatky o průběhu a výsledcích všech činností realizovaných při projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, o stavu a pohybu zásob nerostů, jejich ztrátách nebo znečištění a o geologických skutečnostech zjištěných při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, které současně nejsou geologickými pracemi (§ 3 vyhlášky č. 368/2004 Sb.). Vyhláška č. 368/2004 Sb. stanoví povinnost uchovávat geologickou dokumentaci tři roky po skončení geologických prací a odevzdání jejich výsledků nebo souhrnné dokumentace České geologické službě.

Podle způsobu provedení a povahy dokumentačního materiálu se geologická

dokumentace člení na písemnou (doklady v psané, kreslené, grafické nebo digitální formě – popisy, mapy, řezy, grafy, fotodokumentace) a hmotnou (vzorky minerálů, hornin, vody, sněhu, ledu, vzduchu nebo částí rostlin, vrtná jádra, výbrusy, nábrusy). Podle časové posloupnosti se geologická dokumentace člení na prvotní (pořizuje se průběžně při provádění geologických prací v písemné a hmotné formě) a souhrnnou (pořizuje se v písemné formě na základě upřesnění a doplnění prvotní dokumentace a následných výsledků pozorování, měření, rozborů a zkoušek na odebraných vzorcích).

Geologická dokumentace hornické činnosti musí zahrnovat zejména údaje o ložisku, všechna důlní díla, odvaly, výsypky a odkaliště, jakož i povrchovou situaci v rozsahu celého dobývacího prostoru. Je-li možno očekávat vzhledem k úložním poměrům ložiska účinky dobývání i mimo hranice dobývacího prostoru, musí geologická dokumentace obsahovat povrchovou situaci i v dosahu těchto účinků. Jsou-li důlní díla nebo zařízení umístěna mimo dobývací prostor, musí dokumentace zahrnovat i tato díla nebo zařízení (§ 14 odst. 1 zákona o hornické činnosti).

U všech poznatků je důležitým požadavkem, aby geologická dokumentace obsahovala zejména lokalizaci geologických prací, odebraných vzorků a provedených měření či pozorování (souřadnicemi nebo zákresem do mapy vhodného měřítko) a metodiku pořízení získaných dat. Pouze takto zdokumentovaná data lze vyhodnotit způsobem umožňujícím zaručit využitelnost výsledků geologických prací.

K odst. 3

Dané ustanovení upravuje zákonné zmocnění k přijetí prováděcích právních předpisů, které podrobněji upraví provádění geologických prací, náležitosti a obsah geologické dokumentace a dobu, po kterou je třeba tuto geologickou dokumentaci uchovávat. Zákonné zmocnění bylo naplněno přijetím vyhlášky č. 368/2004 Sb., o geologické dokumentaci, a vyhlášky č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek.

§ 9a

Podávání návrhů a oznámení

- (1) Při provádění geologických prací je organizace povinna podat
a) ministerstvu